

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Zastępca Prezesa
Beata Orzołek

NR. 208/18 PODPIS AG
WPLYNEŁO

2018-01-23

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Wasze pismo z dnia:	Znak:	Nasz znak:	Data
08.12.2017 r.	KRIR/JK/1313/2017	ZP- 19 -DPB-WPP.071.38.2017.ALO	12 .01.2018 r.

Sprawa: wprowadzenie przepisów umożliwiających wykonywanie zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem nawozami naturalnymi do końca roku

Szanowny Panie Prezanie,

W odpowiedzi na pismo Krajowej Rady Izb Rolniczych znak: KRIR/JK/1313/2017 z dnia 08 grudnia 2017 r., które wpłynęło do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w dniu 19 grudnia 2017 r.), w którym zwrócił się Pan do Pani Prezes ARiMR z prośbą o wprowadzenie przepisów umożliwiających wykonywanie zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem nawozami naturalnymi do końca roku lub uznania ogólnie braku możliwości wykonania tych zabiegów w terminie za działanie siły wyższej, uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie należy zauważyć, iż nawożenie nawozami naturalnymi nie stanowi warunku kwalifikowalności przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatności ONW), płatności rolno-środowisko-klimatycznej (PROW 2014-2020) ani płatności ekologicznej (PROW 2014-2020). Nawożenie nawozami naturalnymi nie jest obowiązkowym zabiegiem agrotechnicznym a jednym z możliwych do wykonania w gospodarstwie. Rolnik samodzielnie decyduje jaki sposób nawożenia gleby jest dla niego najkorzystniejszy. Poprawność nawożenia nawozami naturalnymi jest sprawdzane podczas kontroli na miejscu w zakresie weryfikacji wymogów wzajemnej zgodności a wykrycie ewentualnych nieprawidłowości może mieć wpływ na zmniejszenie płatności z tytułu nieprzestrzegania warunków wzajemnej zgodności.

Odnosząc się do postępowania w przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności należy przede wszystkim zauważyć, iż zasady uznawania przypadków siły wyższej zostały określone w art. 2 pkt. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 oraz art. 4 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 i są jednolite dla wszystkich państw członkowskich UE.

Pojęcie siły wyższej należy rozumieć jako nadzwyczajne i nieprzewidywalne okoliczności niezależne od podmiotu, który się na nie powołuje, których następstw nie można było uniknąć mimo zachowania należytej staranności (wyroki: z dnia 5 lipca 1987 r. w sprawie 145/85 Denkavit België, Rec. s. 565, pkt 11; z dnia 5 października 2006 r. w sprawie C-377/03 Komisja przeciwko Belgii, Zb.Orz. s. I-9733, pkt 95; a także z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie C-218/09 SGS Belgium i in., Zb.Orz. s. I-2373, pkt 44).

Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 „siła wyższa” i „nadzwyczajne okoliczności” mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:

- śmierć beneficjenta;
- długoterminowa niezdolność beneficjenta do wykonywania zawodu;
- poważna klęska żywiołowa powodująca duże szkody w gospodarstwie rolnym;
- zniszczenie w wyniku wypadku budynków inwentarskich w gospodarstwie rolnym;
- choroba epizootyczna lub choroba roślin dotykająca, odpowiednio, cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub część tego inwentarza lub upraw;
- wywłaszczenie całego lub dużej części gospodarstwa rolnego, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku.

Powyższy katalog zdarzeń, które mogą stanowić przypadki działania siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajnych, jest katalogiem otwartym. Oznacza to możliwość uznania przez właściwy organ (Kierownika biura powiatowego), w wyniku indywidualnego rozpatrzenia danej sprawy, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności faktycznych i dowodów występujących w sprawie, innego zdarzenia za przypadek działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności. Organ powinien podejmować decyzje dotyczące siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności indywidualnie dla każdego przypadku, na podstawie odpowiednich dowodów oraz stosując pojęcie siły wyższej w świetle prawa Unii dotyczącego rolnictwa, w tym orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości. Ustalenie czy dana sytuacja jest siłą wyższą czy nie zależy od tego w jakich konkretnych okolicznościach doszło do danego zdarzenia, a więc czy w tych okolicznościach to zdarzenie było nadzwyczajne i nieprzewidywalne, niezależne od podmiotu, który się na nie powołuje i którego następstw nie można było uniknąć mimo zachowania należytej staranności. Aby ustalić, że dane zdarzenie jest siłą wyższą muszą być spełnione łącznie wszystkie powyższe przesłanki.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 akapit czwarty rozporządzenia (UE) nr 640/2014 nie stosuje się kar administracyjnych w zakresie wzajemnej zgodności, jeżeli dana niezgodność wynika z działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

W przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności lub liczbę zwierząt kwalifikujących się do płatności związanych do zwierząt lub gdy rolnik nie mógł wypełnić swoich zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności lub gdy rolnik nie mógł złożyć wniosku lub zmiany do wniosku w terminie, rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o zaistniałych okolicznościach, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowody potwierdzające wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej.

Przekładając powyższe na opisany przez KRIR przypadek należy wskazać, iż Państwa propozycja zmiany terminu na wykonanie zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem nawozami naturalnymi wymagałaby zmiany przepisów krajowych, co wykracza poza kompetencje Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Właściwym organem w przedmiotowej kwestii jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Środowiska.

Należy także dodać, iż ARiMR nie może ogólnie uznać złej sytuacji pogodowej jako przypadek działania siły wyższej wobec wszystkich rolników ubiegających się o dopłaty z ARiMR, gdyż stwierdzenie czy w danej sprawie wystąpił przypadek działania siły wyższej jest przeprowadzane na wniosek rolnika, po złożeniu przez niego wymaganych dokumentów potwierdzających zaistnienie działania siły wyższej.

Z poważaniem,

ZASTĘPCA PRZESŁA

Beata Orzolek